

NOWY DZIENNIK

WYDANIE WIECZORNE

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89,
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

10
ROKÓW

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

KONGRES KOŃCZY DZIŚ OBRAĐY

(Specjalna służba informacyjna „Nowego Dziennika“ przez Ż. A. T.)

Zurych, 15. 8. ŻAT. Wczoraj późnym wieczorem odbyło się plenarne posiedzenie Kongresu, na którym przystąpiono do głosowania nad rezolucjami opracowanymi przez poszczególne komisje.

Po krótkiej dyskusji uchwalono rezolucję w sprawie rolnictwa i kolonizacji oraz kultury i młodzieży. Odnośnie do art. 18 mandatu (zasada „otwartych drzwi“), o którym jest mowa w rezolucji w sprawach rolnictwa i kolonizacji, kongres polecił Egzekutywie podjęcie kroków, aby artykuł ten uzyskał korzystniejszą interpretację dla gospodarki palestyńskiej.

Kontynuowanie głosowania nad rezolucjami odroczone do następnego posiedzenia plenarnego, które wyznaczono w poniedziałek na godz. 10. Jak przypuszczają, w ciągu dnia poniedziałkowego Kongres zakończy swe obrady.

Przed zakończeniem wczorajszego wieczornego posiedzenia Kongresu p. Izrael Meremiński z frakcji robotniczej złożył w prezydium w imieniu 60 delegatów tej frakcji ostry protest przeciwko redakcji „Kongres Zeitung“ oraz oficjalnego biura prasowego Egzekutywy. Meremiński oświadczył:

Będąc zasadniczymi przeciwnikami planu podziału, omawiana grupa delegatów głosowała za rezolucją większości, gdyż rezolucja ta nie akceptuje żadnego planu podziału, lecz udziela jedynie Egzekutywie pełnomocnictw w pewnym zakresie. Stanowisko tej grupy delegatów jasno sformułowali w deklaracjach przed głosowaniem Dawid Remez (Palestyna) i Chaim Grynberg (Ameryka). Również dr Goldmann, który na odnośnym posiedzeniu 11 sierpnia przewodniczył, stwierdził, że istota rezolucji większości pokrywa się z tym co wyjaśnia Meremiński.

Wyrażamy nasze rozgoryczenie i zdumienie — oświadczył Meremiński — że „Kongress-Zeitung“ oraz biuro prasowe Egzekutywy pozwolił sobie przedstawić sens głosowania w takiej postaci, iż było to rzekomo zaakceptowaniem stanowiska na rzecz planu podziału, podczas gdy rezolucja większości takiej treści nie zawiera. W sprawie, która ma charakter wielkiej decyzji dla losów syjonizmu, należy zachować maksymalną ścisłość i unikać wszelkiej nieprawdziwej interpretacji. Nie możemy niestety się zadowolnić odpowiedzią udzieloną na inter-

pelację delegata Cislinga i prosimy prezydium Kongresu o złożenie oficjalnego wyjaśnienia co do sensu i treści uchwalonej rezolucji.

Meremiński oświadczył, iż zgłasza tę interpe-

lację w imieniu 60 delegatów robotniczych z Palestyny, Ameryki, Polski, Rumunii, Transylwanii, Łotwy, Czechosłowacji, Holandii, Kanady, Jugosławii i innych krajów.

Rokowania w sprawie składu nowej Egzekutywy

Zurych, 16. 8. ŻAT. Sprawa utworzenia nowej egzekutywy była przez cały wieczór wczorajszego omawiana w komisji permanencyjnej. Dawid Remez w imieniu frakcji robotniczej zaproponował, aby co do składu Egzekutywy zachować status quo, tworząc polityczną komisję doradcą z siedzibą w Londynie.

Mizrachi wysunęło żądanie, aby w skład nowej Egzekutywy wszedł jeszcze jeden przedstawiciel Mizrachi (w obecnej Egzekutywie Mizrachi jest reprezentowane tylko przez rabina Fischmana).

W związku z tym ogólni syjoniści z grupy A wysunęli ultimatywne żądanie, że, jeśli Mizrachi będzie reprezentowane przez dwóch przedstawicieli, wówczas również grupa A domaga się drugiego przedstawiciela w Egzekutywie.

Frakcja robotnicza dla zachowania proporcji również zażądała jeszcze dwóch przedstawicieli w Egzekutywie.

Narady frakcji toczyły się do późna w nocy i sprawa Egzekutywy prawdopodobnie będzie rozstrzygnięta przed otwarciem dzisiejszego plenarnego posiedzenia Kongresu.

Kongres uchwalił budżet Agencji Żydowskiej

Zurych, 16. 8. ŻAT. Na wczorajszym wieczornym posiedzeniu Kongresu Syjonistycznego przystąpiono do uchwalania rezolucji poszczególnych komisji.

BUDŻET AGENCJI ŻYDOWSKIEJ

uchwalony został na rok następny w wysokości 365.000 funtów. Najważniejsze pozycje budżetowe są następujące: kolonizacja — 75.000 funtów, alija i hachszara — 34.000 f. szt., praca i budowa mieszkań robotniczych — 35.000 f. departament polityczny — 25.000, oświata i kultura — 28.000 funt. szt. wydatki Keren Hajesodu — 23.000 f. szt. amortyzacja pożyczek — 50.000 f. szt. handel i przemysł i inne resorty gospodarcze — 10,500 f. szt. wydatki na cele religijne — 1500 f. szt. administracja — 13.000 f. szt., administracja w Egzekutywie londyńskiej

— 9.000 f. szt. kolonizacja Żydów niemieckich — 30.000 f. szt. różne inne wydatki — 9500 f. szt. rezerwa — 9.000 f. szt.

Poza tym zatwierdzony został budżet Egzekutywy Syjonistycznej w wysokości od 30 do 40.000 funtów rocznie. Budżet ten pokryty będzie z wpływów akcji szeklowej.

„Lipski i Fishman skazani na śmierć“ ...

Zurych, 16. 8. ŻAT. Prezydium Kongresu otrzymało dziś anonimowy telegram z Ameryki w języku hebrajskim, który głosi:

„Lipski i Fishman skazani zostali na śmierć“. (Louis Lipski oraz redaktor „Morgen Journal“ J. Fishman głosowali za rezolucją polityczną większości.

Dziś pełna tabela wygranych loterii klasowej

ZMORA SPRZECZNOŚCI

Dlaczego prof. Rybarski zwalcza etatyzm? — Sensacje polityczne Krakowa. — Nie będzie na razie zmiany rządu. — Powrót postać Miedzińskiego.

Warszawa, 16. 8. (A) Omawiając ostatnie wydarzenia polityczne, pisze Regnis na łamach „Naszego Przeglądu”:

„Pierwszy raz od wielu lat zezwolono w stolicy Stronnictwu Narodowemu na zorganizo-
wowanie zgromadzenia pod gołym niebem oraz na przeprowadzenie pochodu. Nastąpił więc pewien zwrot, motywowany przez jednych jako chęć sprawdzenia liczebności stronnictwa w Warszawie, a przez drugich jako objaw sympatii dla hasel głoszonych w dzień rocznicy bitwy pod Warszawą. Hasło jest krótkie i starczy za wszystkie programy Narodowa demokracja pogubiła po drodze prawie wszystkie postulaty swego programu i pozostała jedynie przy hasłach antysemitycznych. Ale i tu została zagrożona ze wszystkich stron. Dokuczają konkurencja — oeneru, a w powietrzu wisi niebezpieczeństwo ze tatyżowania i zmonopolizowania najsłabsze-
lniejszego skarbu ideologii endeckiej. Nic dziwnego, że były prezes parlamentarnego klubu Stronnictwa Narodowego prof. Roman Rybarski walczy zawzięcie z etatyzmem w obawie, że ruch antysemityczny zostanie ogłoszony, jako przedsięwzięcie państwowe.

Wypadki z 15. sierpnia dadzą się ocenić dopiero po ujawnieniu szczegółów. Na uwagę zasługuje stopień współpracy Stronnictwa Ludowego z PPS, sposób wcielenia w życie uchwał o współdziałaniu oraz treść okólnika rozesłanego przez PPS na temat święta Czynu Chłopskiego. Pod groźbą „folksfrontu” udało się pewnym czynnikom roz-
różnić kontakt między Stronnictwem Ludowym a PPS. To osłabia działalność opozycji lewicowej.

Tymczasem roi się od plotek i wieści na temat zjazdu legionistów i panujących nastrojów. Jako wielką sensację podaje się wiadomość o przybyciu do Krakowa płk. Sławka dwa dni po zjeździe, o złożeniu hołdu na Sowińcu, o poufnej konferencji z prezydentem miasta Kaplickim i senatorem Bobrowskim. Te rozmowy nie mają istotnego

znaczenia. Senator Bobrowski reprezentuje tzw. lewicę sanacyjną, a płk. Sławek historię ruchu legionowego, uzupełnioną określe-
niem „najwierniejszego”. Zaczyna się więc już klasyfikacja „prawdziwych” lub „nieprawdziwych” komentatorów pisma świętego, jak to lapidarnie oświadczył b. premier Bartel. Już snują rozważania, czy nie należałoby tzw. legionistów przezwąć „związkiem starych niepodległościowców”, w przeciwstawieniu do nowych, którzy godzą ideologię Romana Dmowskiego z poglądami Marszałka Piłsudskiego i pracują w „Młodej Polsce” pod wodzą Rutkowskiego.

Ruch opozycji legionowej słabnie. Przeniesienia, zmiany, ostrzeżenia czynią swoje. Tylko biedny Legion Młodych, niczym cygan wędruje borem, lasem od lokalu do lokalu. Już byli w PPS, maszerując na placu Marsz. Piłsudskiego, już stawili się do dyspozycji GRSZ-u po 24 maja 36 r. już powędrowali z akcesem do płk. Koca na ul. Matejki, a teraz bezdomni szukają przydziału, licząc na dobre serce Iwana Niepomniaszczawo-Mieczysława Niedziałkowskiego, który stale cieszy się więcej z jednego nawróconego z sanacji niż ze wzmocnionych własnych kad-
drów.

Być może, Legion Młodych założy klub. Mnoży się bowiem w dalszym ciągu liczba Pickwicków politycznych. Kluby pracują. Pogłoski o likwidacji Klubu 11-go listopada okazały się nieprawdziwe. Zdementowano te wieści, dodając informacje, że na jesieni praca zostanie rozszerzona, że kilka dni temu klub gościł u siebie przedstawicieli rumuńskiej Żelaznej Gwardii. A przecież Klub 11-go listopada coś znaczy i dużo plotek krąży na temat przyszłej kariery czołowych członków tego „zespołu”.

Konserwatywny „Czas” cieszył się już, że zmiany nastąpią rychło, że lada dzień uda się usunąć niewygodnych ministrów. W piśmie ukazały się wzmianki o rychłej zmianie rządu. Wiadomości te są nieprawdziwe.

Wypadnie poczekać ze dwa miesiące nim uda się przygotować grunt dla rekonstrukcji. Kilka miesięcy temu przypuszczano, że zmiany nastąpią szybciej, że dojdzie do uzgodnienia stanowiska ozonowego z obliczaniem rządu. Okazało się jednak, że sprzeczności są jakgdyby przyrodzonym prawem obecnego stanu rzeczy, że cała harmonia polega na dysharmonii. Strzelec porozumiewa się ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego choć w oczach pewnych grup miarodajnych ZNP uchodzi za fortecę postępu. W istocie rzeczy ZPN był podporą rządu w okresie wszystkich wyborów pomajowych.

Wdzięczność nie obowiązuje. W tej chwili odbywa się rozsadzanie ZZZ. Lata całe pracował Jędrzej Moraczewski nad rozbi-
ciem obozu robotniczego. Czynił to dla dobra panującego reżymu. Teraz rozbija się ZZZ na Górnym Śląsku, wyrwa się oddziały w b. Kongresówce. Senator Malinowski (Wojtek) opuszcza Moraczewskiego, choć tyle lat pracowali razem. Czy z tego wysadzą powstanie własny sektor robotniczy, czy trwać będzie w dalszym ciągu taktyka rozsadzania wroga bez wiary w zwiększenie szeregów własnych? Spór ten nie został rozstrzygnięty w Ozonie.

Być może zapadną uchwały w dniach najbliższych. Do Warszawy przybył po dłuższej wycieczce zagranicą, wicemarsz. sejmu Bogusław Miedziński. Niedługo będzie musiał pracować, by zorientować się co zaszło w czasie jego nieobecności, poczynając od sesji wawelskiej aż do zjazdu legionistów.

Sztab płk. Koca przystąpi do pracy. Do dziś dnia bowiem toczy się akcja organizacyjna bez poruszenia zagadnień aktualnych. Na wszystkie pytania przedstawicieli Ozonu odpowiadają wymijająco. Widocznie trudno odpowiedzieć; wyjaśnić, ogłosić komunikat o jakimś wypadku. Zmora sprzeczności dokuczają na każdym kroku, choć służy często, jako kłapa bezpieczeństwa.

Endecki obchód „Cudu nad Wisłą” skrupił się na Żydać

Warszawa, 16. 8. (A) Jak się okazuje, oddziały Stronnictwa Narodowego, które zostały wczoraj ściągnięte do Warszawy z okolicznych wsi i miasteczek, po drodze wywołały awantury antysemityczne. Wojewódzki urząd bezpieczeństwa zarządził na dzień wczorajszy pogotowie policyjne w całym województwie. Straż policyjna była wzmocniona szczególnie w Radzyminie, Ostrowiu Mazowieckim, Mińsku Mazowieckim, Kałuszynie i td., którędy przechodziły większe grupy endeków i pikieciarzy do Warszawy. Rowerzystom endeckim nie pozwolono się zatrzymywać w miastach tak, że musieli oni urządzić za miastem postój i wysłać delegatów do miast po żywność.

W Strudze, która w zeszłym roku była widownią zająć między endekami a robotnikami, i w tym roku także nie obeszło się bez awantury. Robotnicy spod znaku P.P.S. nie pozwolili endekom przejść przez miasteczko w szyku bojowym i wnieść okrzyk antyżydowski, przy czym doszło do bójki, w czasie której kilku endeków zostało pobitych.

W Radzyminie panował wśród ludności żydowskiej od kilku dni paniczny nastrój, spowodowany pogłoskami, iż endecy szykują się do większych wystąpień. Bardzo wielu kupców żydowskich opuściło Radzymin na dzień wczorajszy, wyjeżdżając do Warszawy. Dzięki energicznej postawie władz policyjnych nie doszło

do większych wystąpień, jedynie w kilkunastu sklepach i domach żydowskich zostały wybite wszystkie szyby i kilkunastu Żydów pobito.

Do najostrzejszych wystąpień doszło we wsi Jędrzejów niedaleko Kałuszyna, gdzie większa grupa maszerujących do Warszawy endeków wybiła szyby i pobiła kilku Żydów. W godzinach przed wieczornych przybyła do Warszawy delegacja Żydów jędrzejowskich i prosiła o interwencję u władz centralnych, celem zabezpieczenia wsi przed ponownymi wystąpieniami endeków, którzy mieli tego samego wieczora wrócić tą samą drogą do Kałuszyna. Rzeczywiście w Warszawie podjęto interwencję w Urzędzie bezpieczeństwa gdzie przyrzeczono, że natychmiast zostanie wydane specjalne zarządzenie, celem zapewnienia bezpieczeństwa w Jędrzejowie, co istotnie miało miejsce, gdyż sprowadzono tam oddział policji z Radzymina, który nie dopuścił do ekscesów.

Gehenna Żydów wsijskich

Warszawa, 16. 8. (A) Ze wsi Muślatyce w powiecie przemyskim dorosła, że od kilku dni wybijane są stale szyby w mieszkaniach żydowskich. Jednocześnie w sąsiednich wsiach również miały miejsce wypadki wybięcia szyb. W jednej z wiosek powyjmowano nawet ramy okienne wraz z szybami w domach żydowskich.

Także piekarze...

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16. 8. (A) W dniu wczorajszym odbył się w Warszawie zjazd piekarzy chrześcijańskich. Między rezolucjami przyjęto na zjeździe cały szereg uchwał w sprawie konieczności wprowadzenia ograniczeń przeciwko piekarzom żydowskim. Między innymi zjazd postanowił wyłonić delegację, która będzie się domagała u władz wprowadzenia zakazu wypiekania pieczywa w nocy z soboty na niedzielę, gdyż jak twierdzą piekarze chrześcijańscy, piekarze Żydzi sprzedają pieczywo to w niedzielę.

Kto wygrał dziś na loterii?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16. 8. (A) W dzisiejszym ciągnięciu loterii główne wygrane padły na następujące numery:

zł. 50.000. — 145546
zł. 10.000. — 2931, 65424
zł. 5.000. — 68060, 74509, 131544, 157923
zł. 2.000. — 24299, 80162, 92768, 173830
zł. 1000. — 32432, 40178, 138215, 174365, 185505.

—<>—

Franco — aresztowany, ale w Paragwaju

Buenos Aires, 16. 8. (PAT). Dzienniki donoszą z Assuncion, że b. prezydent republiki Paragwaj Franco został aresztowany.

Mordercze walki - bez wypowiedzenia wojny

Tokio, 16. 8. (R) Mimo przeciągania się żartych walk na terytorium Chin, stosunki dyplomatyczne między obiema stronami wojującymi dotąd nie zostały zerwane.

Japoński charge d'affaires w Nankinie otrzymał polecenie, by był gotowy do wyjazdu o ileby dalszy rozwój wypadków tego wymagał.

Szanghaj, 16. 8. (R) Według doniesień agencji Central News, baterie chińskie, znajdujące się w Putung na prawym brzegu Wang-Pu naprzeciwko Szanghaju, rozpoczęły przy pomocy samolotów korekturę swego ognia. Jak sądzą, baterie te rozpoczną w dniu jutrzejszym bombardowanie okrętów japońskich. Do Wu-Sung przybył lotniskowiec japoński, wiozący 80 aparatów, co zwiększy liczbę samolotów japońskich w Szanghaju do 100. Japońscy strzelcy morscy, którzy wylądowali

na prawym brzegu Wang-Pu, zostali otoczeni przez Chińczyków. W koncesji francuskiej przerwany będzie dopływ gazu celem uniknięcia pożarów na wypadek nalotów lotniczych. Konsulat Stanów Zjednoczonych wezwał swych obywateli, aby na pierwszy sygnał gromadzili się w szkole amerykańskiej. Ze strony chińskiej zapewniają, iż oddziały chińskie posunęły się nieco naprzód i zdobyły klub marynarki japońskiej po zaciekłym oporze Japończyków. W walce tej Japończycy stracić mieli około 200 zabitych. Samoloty chińskie miały zniszczyć prowizoryczne lotnisko, zbudowane przez Japończyków.

Ze strony japońskiej natomiast zapewniają, że w ostatnich starciach Japończycy odnieśli znaczne sukcesy i że lotnictwo chińskie poniosło ciężkie straty.

Chińczycy bombardują punkty strategiczne Szanghaju

Londyn, 16. 8. (R) Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że około 30 samolotów chińskich krążyło wczoraj wieczorem nad Szanghajem i bombardowało ujście rzeki Yang-Tse, aby utrudnić wysadzenie na ląd posiłków japońskich. — Główna kwatery japońska i rozmaite inne punkty strategiczne były również bombardowane. — Artyleria japońska otworzyła ogień zaporowy. Posiłki japońskie wylądowały we wschodnich dzielnicach miasta. Pierwszy kontyngent obywateli brytyjskich będzie w dniu dzisiejszym ewakuowany do Hong-Kong.

Szanghaj, 16. 8. (R) Wśród nieustającego huków dział od strony lądu i morza rozpoczęła się rejestracja kobiet i dzieci angielskich, które mają być ewakuowane. Pierwszy transport uchodźców ma odplynąć do Hong-Kong jutro rano.

Piloci chińscy starają się przeszkodzić Japończykom w wysadzeniu na ląd posiłków, przeznaczonych do poparcia skombliwanej ofensywy od strony lądu, powietrza i morza. O godz. 14.30 siedem samolotów chińskich zrzuciło 5 bomb na Izumo. Bomby te nie wyrządziły większych szkód.

Demarche w obronie obywateli brytyjskich

Londyn, 16. 8. (R) W gmachu Foreign Office odbył z przedstawicielami marynarki i wojska stały podsekretarz stanu sir Robert Vansittart konferencję w sprawie ochrony obywateli bry-

Huragan na Lido

Rzym, 16. 8. (R) Wczoraj przeszedł nad Wenecją gwałtowny huragan, który trwał godzinę. Huragan powrywał na Lido drzewa z korzeniami i pozrywał dachy. Komunikacja między Wenecją i Lido została na pewien czas zamknięta.

tyjskich, znajdujących się obecnie w Szanghaju. Na konferencji tej postanowiono ewakuować z Szanghaju większą część obywateli brytyjskich i wysłać do Szanghaju nowe oddziały z garnizonu w Hong-Kong. Ambasadorowie angielscy w Nankinie i Tokio poczyuli wczoraj wobec rządów chińskiego i japońskiego nowe przedstawienia, wskazując na niebezpieczeństwo, jakie mogłoby wyniknąć, gdyby koncesje międzynarodowe stać się miały teatrem operacji wojskowych.

Londyn, 16. 8. (R) Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że przybył tam oddział angielski strzelców morskich w sile 120 ludzi. Oddział ten wysadzony został na ląd przez krążowniki „Cumberland“ i „Suffolk“, stojący na kotwicy w pobliżu Wu-Sung.

Atak japoński na pozycje chińskie

Szanghaj, 16. 8. (R) Oddziały japońskie, wysadzone na ląd wczoraj wieczorem na prawym brzegu Wang-Pu, rozpoczęły dziś rano gwałtowny atak na pozycje chińskie.

Pożary w centrum Szanghaju

Szanghaj, 16. 8. (R) Japońska artyleria przeciwlotnicza zmusiła do odwrotu samoloty chińskie, które skierowały się w stronę koncesji francuskiej. Rychło potem liczne samoloty japońskie rozpoczęły bombardowanie pozycji chińskich, znajdujących się w zachodniej części miasta. Bomby, zrzucone przez Japończyków, wywołały liczne pożary w dzielnicy handlowej centrum Szanghaju.

3 osoby zabite na Giewoncie od uderzenia pioruna

Wczoraj około godz. 17 wyruszyła z Zakopanego na Giewont drużyna ratownicza Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia, by interweniować w niezwykłym w dziejach katastrof górskich wypadku.

W południe w czasie gwałtownej burzy z piorunami, jaka przeszła nad Tatrami i Zakopanem,

jeden z piorunów uderzył w żelazny krzyż na Giewoncie,

w pobliżu którego znajdowało się parę osób, w następstwie czego 3 osoby, a to nic-

jaki Mróz wraz z synem z Poronina oraz chłopiec, nieznanego na razie nazwiska — sprzedający ciastka, porażeni zostali śmiertelnie,

ponosząc śmierć na miejscu

Lżej porażony został dr Slenkow z Krakowa, którego ekspedycja ratunkowa nocą ma znieść do Zakopanego, celem oddania go w opiekę lekarską oraz wreszcie jedna osoba, która zdołała powrócić o własnych siłach.

Ofensywa powstańców na Santander

Salamanka 16. 8. (R) Radiostacja tut. komunikuje, że dwie kolumny powstańcze, działające obecnie na froncie Santanderu, posunęły się w dniu wczorajszym dość znacznie naprzód. O godz. 14 front wojsk rządowych został przerwany w kilku punktach i oddziały powstańcze

wkroczyły do prowincji Santander. Powstańcze straże przednie znajdują się w odległości 7 klm od Reinosa. Wojska rządowe wycofują się pospiesznie, ostrzeliwane przez artylerię i lotnictwo.

Nie wypuszczają ochotników socjalistycznych?

Paryż, 16. 8. (A) „Je Jour“ zwraca uwagę na dziwne metody postępowania, jakie stosują władze katalońskie w Barcelonie wobec francuskich ochotników socjalistycznych, pragnących powrócić do kraju. O ile bowiem władze katalońskie nie stawiają przeszkód repatriacji komunistów francuskich, o tyle Barcelona niechętnie widzi powrót ochotników socjalistycznych. Dlatego też władze w Barcelonie odbierają członkom francuskiej młodzieży socjalistycznej ich papiery pod jakimkolwiek pretekstem, a potem patroly wojskowe aresztują ich na ulicy i osadzają w więzieniu, gdzie trzymają ich przez długi czas bez przesłuchania. Jak twierdzi dziennik, władze hiszpańskie nie zareagowały na protesty organizacji socjalistycznych dep. Sekwany, odpowiadając, że organizacja ta zrobiłaby lepiej, gdyby zajęła się bardziej aktywną wysyłką broni i amunicji do Hiszpanii. Podobnie nie odniosły skutku również telegramy, wysłane przez t. zw. lewicę rewolucyjną, t. j. skrajne skrzydło partii socjalistycznej, na którego czele stoi Marceau Pivert.

WIELKI MUR CHIŃSKI

JEGO DZIEJE I ROLA

W pierwszych starciach z wojskami chińskimi, armia japońska osiągnęła poważny sukces przez zdobycie miejscowości Nankou, leżącej w pobliżu przejścia Pataling w Murze Chińskim.

Nankou, czyli „Południowe Wrota“ stanowi z punktu widzenia obrony Pekinu oraz działań wojennych w kierunku Kałganu, doniosłą pod względem strategicznym placówkę. Przebieg ta odegrała w życiu Chin doniosłą rolę historyczną i posiada wielkie znaczenie handlowe. Tu przede wszystkim odbywa się główny ruch z Pekinu do Mongolii i Rosji, tędy prowadzi stara droga karawanowa przez Kałgan do Kiachty; dziś jeszcze ciągną wielkie karawany przez Pataling, chociaż istnieje droga kolejowa z tunelem aż do Kałganu i droga samochodowa przez Gobi.

Tak więc Mur Chiński znów znalazł się w orbicie działań wojennych. Zniszczony przez czas i nieprzystosowany do współczesnej techniki wojennej, nie może już dzisiaj pełnić tej roli, dla której został wzniesiony. Jeszcze na początku III w. przed Chr., kiedy państwo chińskie posiadało strukturę feudalną, książęta wasale na północno-zachodnim pograniczu wznosili obronne mury w celu obrony przed napadami koczowniczych plemion północnych. Ten sam cel przyświecał założycielowi dynastii Tshin i twórcy zjednoczonego cesarstwa chińskiego, cesarzowi Szi Huangowi (221—206 — przed Chr.), kiedy kazał wybudować, wykorzystując i łącząc istniejące już mury, olbrzymi mur — znany odtąd w historii pod nazwą Wielkiego Muru Chińskiego. Chińczycy zwą go Uanliczangczeng tj. „Murem długości 10.000 li“ (ok. 5000 km). — Jak twierdzą astronomowie, Wielki Mur Chiński jest jedynym tworem rąk ludzkich na ziemi, który mógłby oglądać mieszkańcy Marsa, gdyby istnieli i gdyby byli zaopatrzeni w nasze teleskopy. Niby olbrzymi wąż w kamieniu kręci się i wiję dookoła siebie tak często, że wydaje się na mapie o wiele mniejszym, niż jest w rzeczywistości. Można sobie wyobrazić jako pokracznego przedhistorycznego potwora, wylaniającego się z morza na wschodzie i rozpościerającego swoje olbrzymie cielsko poprzez wzgórza i doliny północy, aż po zachodnie pogranicze Chin.

Początkowo, za Szi Huangti'ego, Mur Chiński sięgał od Taoho nad Lanczou na wschodzie aż do dzisiejszej prowincji Czili. Za dynastii Han (206 przed Chr. — 220 po Chr.) mur uległ przedłużeniu w kierunku zachodnim, co przyczyniło się do rozszerzenia się potęgi chińskiej w głąb Azji Centralnej.

Między inn. Hunnowie ustawicznie trapiący swymi napadami rubieżę Chin, zostali wyparci daleko poza Wielki Mur, a fale narodów zachodnio-azjatyckich, wprawionych przez nich w ruch obły się wówczas aż o Europę.

Za dynastii mongolskiej Juan (1280—1367) Wielki Mur uległ w swej większej części zniszczeniu i poszedł jakby w zapomnienie, gdyż nawet Marco Polo, ten znakomity obserwator, nie o nim nie wspomina. Zresztą Chiny stanowiły wówczas składową część wielkiego światowego imperium mongolskiego, które nie miało celu utrzymywania granicy obronnej, jaką był Mur Chiński przeciwko Mongolii. Władcy następnej narodowej dynastii chińskiej Ming (1368—1644) nie tylko odbudowali Mur Chiński w dawnej jego rozciągłości, ale przedłużyli go jeszcze bardziej na wschód, zapewniając silną obronę prowincji Czili. Za ostatniej dynastii cesarskich Chin, mandżurskiej dynastii Tshing (1644—1912) mur uległ znów zniszczeniu, gdyż Mandżurowie, podobnie jak Mongołowie, pochodzili z drugiej strony Wielkiego Muru.

Dzisiejszy Mur Chiński rozpoczyna się jako połączona ściana z cegieł nad Morzem Żółtym pod Szanhaikuan (co znaczy „Wrota Gór i Morza“) — Tu są, w zgodzie z nazwą, jakby wrota do Chin, pomiędzy morzem i górami i niejednokrotnie rozstrzygały się tutaj losy Chin. Stąd prowadzi droga żelazna z Mukdena do Tientsinu. Z Szahaikuanu, śmiałym skokiem wspina się Wielki Mur na góry, obejmując wewnątrz płaskim łukiem północ wielkiej równicy oraz północną część górzystej prowincji Szansi. Na północ od Pekinu mur jest podwójny: zewnętrzny łuk okrąża Kałgan, wewnętrzny — południowy — przejście Pataling (Nankou), poczem łączą się te mury niedaleko Rzeki Żółtej, okrążywszy kółkiem w północnym Szansi. Dosiągnąwszy na zachodzie biegu płynącej w tym miejscu z północy na południe Żółtej Rzeki, tworzy mur na zachód od niej granicę, dzielącą stepowy kraj Mongołów, Ordos, od rolniczego okręgu prowincji Szansi.

W dalszym ciągu znów dochodzi mur do Żółtej Rzeki, dzieli się tu na kilka ramion, z których najdłuższe zasadnicze — idzie na zachód, oddzielając pas oaz od stepów, a potem od pustyni Gobi. Dosięgnięty do miasta Kiaikuan w Kanou, najbardziej na zachód położonej prowincji Chin, Wielki Mur wychodzi jeszcze łukiem długości ok. 8 km. na południe w góry i tu się kończy. M. D.

TO I OWO

Nowe polskie pismo filmowe w Hollywood

W Hollywood ukazał się nowy miesięcznik polski p. t. „Polish Art and Film“, wydawany przez „Polish Art and Film Publishing“. Nowe wydawnictwo poświęcone jest polskiemu światu filmowemu i zawiera wiadomości z dziedziny naszej produkcji filmowej, z życia gwiazd itp. Wiadomości i artykuły drukowane są w dwóch językach: polskim i angielskim.

Pismo to podaje m. in., iż w Hollywood nakręcany jest obecnie film p. t. „The peasant a wedding. („Ślub wieśniaka“), który oparty jest wyłącznie na motywach polskich. Obraz ten, podobno o dużej wartości artystycznej, ukazać się ma za niedługo na ekranach amerykańskich.

Coraz więcej rozmawiamy przez telefon

Ostatnie dane cyfrowe świadczą dobitnie o tym, iż coraz więcej korzystamy w Polsce z telefonu. W ciągu pierwszego półrocza r. b. przeprowadzono na terenie kraju ogółem 185.705 tys. rozmów telefonicznych miejscowych, podczas gdy w tym samym czasie roku ubiegłego ilość rozmów telefonicznych wyniosła 168.662 tys.

W czerwcu r. b., mimo rozpoczynających się wyjazdów z miast, liczba rozmów telefonicznych była wyższa niż w poprzednim miesiącu i przewyższała ilość rozmów z analogicznego okresu r. ub. Najwięcej rozmów przeprowadziła oczywiście Warszawa, na drugim zaś miejscu znajduje się Łódź, dalej Wilno, Kraków, Lwów i Poznań.

Również zauważyć się dał w roku bieżącym wzrost ilości rozmów zamiejscowych z 7.224 tys. w pierwszym półroczu r. b. do 7.634 tys. w ciągu 6 miesięcy ubiegłego roku.

Olbrzymi rozwój radiofonii w Japonii

W związku z światową olimpiadą sportową, jaka odbyć się ma w 1940 roku w Japonii, rząd japoński przystąpił już do szeroko zakreślonej akcji, zmierzającej do rozszerzenia radiofonii w kraju Wschodzącego Słońca.

W ciągu trzech najbliższych lat w 48 prefekturach na terenie całego kraju powstać mają stacje radiowe. Niezależnie od tego wzniesiona ma być specjalna stacja nadawcza dla przesyłania wiadomości na cały świat. Radiostacja ta zaopatrzona zostanie w najnowsze aparaty, co umożliwi przesyłanie wiadomości z olimpijskich zawodów sportowych do wszystkich krajów.

Okolice Arktyki rajem rybołówców

Pewien Szwed, zapalony amator rybołówstwa — wybrał się na północ Laplandii celem połowu ryb. Po przebyciu przeszło 800 mil pociągiem, autem, łodzią motorową i wreszcie ostatnich dwóch mil pieszo leśnymi ścieżkami, rybak znalazł się wreszcie u celu swej wyprawy już w okolicy, znajdującej się w kręgu polarnym. W licznych strumieniach górskich, przepływających przez te tereny, młody rybak ujrzał taką mnogość ryb, że mimo zmęczenia odbyłą podróżą, nie mógł oprzeć się pokusie i wraz ze swym towarzyszem zarzucił na tychmiast wędki. Połów był tak obfity, iż rybacy bez tchu pracowali przez parę godzin. Zarłoczne pstrągi szły na wędki bez względu na gatunek przyjęty, jaką im rzucano. Po upływie kilku dni rybacy musieli zaprzestać połowu, gdyż ilość złowionych ryb była tak wielka, iż z trudem tylko udało im się przewieźć ten transport do domu.

W czasie ich wycieczki, dawny arsenał. Niechże kaszanki mają wygodną stajnię.

Miasto niesamowite, miasto doszczętnie zbankrutowane daremnie próbuje wydzignąć się z obecnej sytuacji.

MIASTO NA SPRZEDAŻ

— Czy chce pan może kupić ulicę?
— Jakto — ulicę?
— No tak, ulicę z domami. Cena niska — 1500 franków.

— Gdzież to są takie okazje? W Airyce czy na jakiej wyspie Pacyfiku?

— Nie, w Europie, w Holandii.

Taką rozmowę prowadzi z licznymi osobami pewien kupiec holenderski, bawiący obecnie w Paryżu. Może wśród napływu turystów z całego świata znaleźć się jaki nabywca ulicy w mieście holenderskim, czy choćby domu, w cenie 500 fr.!

Cóż to za miasto z nieprawdziwego zdarzenia, miasto europejskie w XX w. na sprzedaż, po cenie okazyjnej?

Nazywa się Hellevoetsluis i leży w pobliżu Rotterdamu. Dawniej było ożywionym portem. W Hellevoetsluis zatrzymywały się wszystkie okręty handlowe, które zdążyły potem do Rotterdamu, czy do Dordrechtu.

Tak było jeszcze 60 lat temu. To jest do czasu. Między wielki kanał Nowego Waterwegu i portu, który błądził i polował w Rotterdamie, nie pozostało już nic.

Dla portu Hellevoetsluis było to do czasu. Ożywione miasto zaczęło zamierać, wylądować się. W krótkim czasie ilość mieszkańców spadła do 1/3. Jako port handlowy Hellevoetsluis było już bez znaczenia. Jako port wojenny — utrzymało się jeszcze przez pewien czas. Tak długo, póki ka-

nał splawny, łączący miasto bezpośrednio z morzem, nie zaczął się zamulać. Walka z piaskiem, zasypującym kanał nie opłacała się. Ostatecznie rząd zdecydował przeniesienie floty, garnizonu i arsenałów do Helder, wielkiego portu wojennego na północy Holandii.

Od tej chwili zaczęła się agonía miasta Hellevoetsluis.

Burmistrz postanowił ożywić jakoś zamarłe miasto. Wysprzedać po śmiesznie niskiej cenie wszelkie budynki i ściągnąć w ten sposób nowych mieszkańców. Trochę amatorów na domy po 40, 50 florenów znalazło się.

Ostatnio otwarto także kilka sklepów i jeden hotel. Hellevoetsluis dochrapało się tysiąca mieszkańców.

Z powodu braku wiernych zamknięte były w ostatnich latach kościoły katolickie. Dopiero przed kilku miesiącami pewien oficer rezerwy, człowiek bardzo pobożny kupił (!) kościół za 800 franków, odnowił wnętrze i co niedzielę opłaca mszę, która odprawia ksiądz z najbliższej parafii. Wiernych w kościele zdarza się zaledwie po 11 osób. Co za to nie ma.

Synagoga w Hellevoetsluis również zamknięta. Właściciel, żydowski kupiec, który ją kupił. Cena wynosi tylko 450 franków.

W tym mieście zamarłym spotkać się można nie raz z dziwną sytuacją. Oto lekarz miejscowy, jest właścicielem dwóch par koni i jako pomiesz-

Kacik dla Pan

MODA

JESIENNA

Na jesień zapowiada się dużo sukien z kombinowanych materiałów — do szyfonowych plisowanych spódniczek będzie się nosić taftowe kamizelki, do organdy i sukien aksamitne plisy, do tafty — błyszczący jedwab. Ukazują się nowe gatunki i kolory jerseyu. Spódniczki są nie tylko coraz krótsze, ale również coraz szersze. Miękkie klosze zakończone są przeważnie akksamitem lub futrem. Wszystkie jesienne płaszcze będą już od pleców szerokie. Często spotykamy takie dziwolągi, jak przód płaszcza w jednym kolorze, a tył w innym. Do błękitnej wełny naprzykład cały tył robi się z czarnych żrebaków.

Na popołudnie jaknajjaśniejsza sukienka z wełny, przybrana ciemnym płaskim futerkiem. Im szerszy obwód tych sukienek, tym dosadniejszy dowód, że są z ostatniego sezonu.

Jeszcze tylko krótki czas dzieli nas od jesienno-sezonalnego, musimy się spieszyć, póki jeszcze słońce grzeje i można nosić kreacje zielonego koloru. Ostatnie modele to: szara taftowa sukienka do ziemi, oczywiście w pasowe kwiaty, osłonięta jasnoszarym szyfonowym płaszczem, inny model również szary adamaszkowy w deseń czarny, złoty, zielony i brązowy. Na to krótki płaszcz z szarego, jedwabnego woalu. Trzeci model to biała woalowa sukienka w czerwone punkciki i błękitne kreseczki. Obcisły staniczek wycięty z przodu w ząb, nagie ramiona i króciutkie bufiaste rękawki przy szerokiej do ziemi spódnicy nadają całości wyrazu powabu i stylowości.

Na plażach w Deauville i Trouville nie przestaje się nosić flanelowych zakieciaków w pasy z krótkimi rękawkami i po męsku zaprasowanych shortów w najrozmaitszych pastelowych kolorach. Suto marszczone perkalowe w kwiaty spódnice z przodu rozcięte na majteczki z jaskrawego jednokolorowego materiału i obcisłych kwiecistych staniczków. Dalej idą perkalowe sukienki w najrozmaitsze desenie. Szara flanela, piaskowy shantung i czerwone płótno — to materiały, z których się robi niezliczone ilości krótkich zakieciaków i długich spodni, do których Paryżanka nosi miękki, męski kapelusik z gracją ułożony na lokach.

Na letnie popołudnie nosi się granatowe jedwabne kostiumiki z krótkimi rękawkami i białym pikowym szalem do tego biały pikowy kapeluszek pokątnych rozmiarów, opasany granatową wstążką. Widzi się często również sukienki imprimée z kloszowymi bolerkami, nadającymi sylwetce zupełnie nową linię.

Nie ma chyba pani, któraby nie uprawiała jakiegoś sportu. Do jazdy na rowerze trzeba sobie sprawić tweedowy kostium, składający się z przezielonej spódnicy i obcisłego zakieciaka z dużymi kieszeniami, na głowę czapkę lub specjalną przepaskę z daszkiem. Można też nosić do tego rodzaju sportu szerokie, podwijane spodnie z angielską bluzeczką w zielonym lub brązowym kolorze. Do wiosłowania nosi się białą płócienną sukienkę przybraną jakimś kolorem. Spódniczka jest uszyta w fałdy, a kołnierzyk okrągły, dziecienny, rękawki oczywiście krótkie. Na gorące dni: białe shorty i staniczek z płótna. Na przybranie tego stroju oczywiście niebieski, lub granatowy marynarski kołnierzyk i kotwica na kieszonce i rękawie. Od deszczu i chłodu najładniej wygląda długi zapinany płaszcz z białej flaneli. Na wyścigi w góry należy mieć spodnie z miękkiego tweedu, jerseyową bluzkę, wiatrówkę, kamizelkę bez rękawów, zapinaną na cztery guziki i bluzeczkę z białego muślinu. Należy poświęcić również trochę uwagi obuwiu, gdyż nic tak nie zaburza przyjemności, jak ciasne i niewygodne pantofle. Na dłuższe spacerki należy unikać obuwia pozbawionego pięty gdyż męczy i ściera palce. Dni zdrowsze na lato są wszelkiego rodzaju płaszczyki i płócienne pantofle.

Céline.

Romans i rozwód kuzyna króla duńskiego

Wojna byłej księżnej ze skarbem państwa o podatki

Piętnaście lat temu Danię nawiedziła poważna katastrofa: zaczęło się od bankructwa szeregu wielkich firm przemysłowych i handlowych, które rozrosły się dzięki wojnie europejskiej, a po zawarciu pokoju zawisły w powietrzu, potem zaś nastąpił ogromny krach Landmansbanku. Był to wypadek, który wstrząsnął całym krajem.

Najbardziej bodaj ucierpieli wtedy członkowie rodziny królewskiej, którzy ulokowali swój majątek w akcjach owego banku, uchodzących przez długie lata za najpewniejsze papiery wartościowe.

Ponieważ zaś w Danii członkowie domu panującego nie otrzymują żadnej listy cywilnej, nikt się nie zdziwił, kiedy zubożały kuzyn króla, książę Eryk, wyjechał do Ameryki, aby tam szukać szczęścia.

I znalazł je, a przynajmniej tak się zdawało i jemu, i wszystkim Duńczykom. Po dwu latach wrócił do kraju z żoną — córką jakiegoś „króla“ amerykańskiego, kobietą niezwykle bogatą, a przy tym (los nie odmówił mu pozornie niczego) bardzo piękną.

W Ameryce książę Eryk zajmował się m. in. gospodarką na roli. Po przyjeździe do Danii kupił wielki majątek ziemski, gdzie zamieszkał.

Nagle niedawno publiczność przeczytała ze zdumieniem dekret królewski o rozwiązaniu małżeństwa księcia Eryka, przyznaniu ojcu opieki nad dziećmi zrodzonymi w tym małżeństwie i — pozbawieniu księżny tytułu książęcego.

Okazało się, że i w tym wypadku róża miała kolce i że nawet było ich stanowczo za dużo. Amerykanka, przyzwyczajona do życia pełnego wrażeń, nudziła się w cichym zakątku wiejskim.

Z początku zajęła się urzędami pałacu. A że nie brakowało jej ani pomysłów, ani pieniędzy, więc miała dość długo rozrywkę: to budowała baseny, to zakładała ogrody w kształcie słowca. Słowem, bawiła się jak mogła.

Raz zechciała wciągnąć do zabawy sąsiadów i omal nie doprowadziła do skandalu. Książę Eryk był przewodniczącym rady powiatowej, do której należeli też prości chłopcy. Posiedzenia rady odbywały się w pałacu księcia. Można sobie wyobrazić osłupienie poczciwych wieśniaków, kiedy pewnego dnia na zawiadomieniu o seji rady znaleźli dopisek księżnej: „Koniecznie zabrać ze sobą kostium kąpielowy“. Ponieważ działo się to w styczniu, więc zapewne niejeden chłop zaniepokoił się nie na żarty. Dobrze jeszcze, że w zawiadomieniu nie powiedziano po prostu: obowiązują strój kąpielowy.

Có się za tym kryło?

Księżna właśnie zafundowała sobie zimowy basen kąpielowy i postanowiła skorzystać z posiedzenia rady, aby „otworzyć sezon“.

To zdarzenie pozwala wyrobić sobie pewne pojęcie o ekscentryczności księżnej, sprowadzonej z Ameryki. Można też już domyślić się, dlaczego król zezwolił na rozwód i nie nadał byłej księżnej nawet tytułu hrabiows-

kiego, jak to się zwykle dzieje w podobnych wypadkach.

Była księżna oznajmiła dziennikarzom, że przybiera nazwisko Francois. Przyjęto to do wiadomości i sądzono, że prasa nie będzie już miała „pociechy“ z pani Francois.

A ta tymczasem przygotowała nową niespodziankę dla zadziwienia Danii. Dopóki należała do rodziny królewskiej, była zwolniona od podatku: teraz jako zwykła obywatelka powinna płacić i podatek dochodowy, i podatek od kapitałów. Tu warto zaznaczyć, że w Danii nawet bezrobotni pobierający zasiłki płacą podatki.

Ale pani Francois uważała, iż ona nie podlega ustawom. Wezwana przez gminę, w której mieszkała, do złożenia zeznania o majątku i dochodzie, odesłała manifestacyjnie niewypełniony formularz.

Gmina, oczywiście, nie chciała się wyrzec takiego źródła dochodów. Zwróciła się do wyższych władz z prośbą o pomoc. Te zajmując się zatargiem, zwróciły uwagę na samowolną zmianę nazwiska. Jaki to Francois? Aby zmienić nazwisko, należy uzyskać zezwolenie władz.

Na to była księżna odpowiedziała, a raczej kazała odpowiedzieć jednemu ze swoich licznych sekretarzy, że nazwisko Francois przybrała, zanim rozwód stał się prawomocny, a więc kiedy należała jeszcze do rodziny królewskiej, i że wobec tego ma prawo je nosić.

Niech sobie już będzie Francois, pomyślano, ale niech płaci podatki. Od tego nie uwalnia jej żadna ustawa, dobrowolnie zaś nigdzie władze skarbowe nie wyrzekłyby się takiego kasku. Majątek byłej księżnej wynosi kilkaset milionów koron, o wysokości zaś dochodów ona sama nie ma dokładnego pojęcia. Wydaje „tylko“ 10 milionów rocznie, a resztę jej pełnomocnicy w Ameryce dołączają do kapitału.

I z taką płatniczką podatków ma się kłopoty. Złota rybka usiłuje wymknąć się z sieci. Pani Francois wyjechała do Szwajcarii. Na szczęście jej majątek nieruchomy pozostał w Danii i można go będzie opodatkować.

Z Szwajcarii pani Francois przysłała „ultimatum“: oświadczyła, że zgadza się płacić 100 tys. koron rocznie, ale ani grosza więcej. 100 tys. to duża suma, lecz rząd duński nie zgodził się na takie załatwienie sprawy. Ustawa jest jedna dla wszystkich i o żadnym „kompromisie“ nie może być mowy. Po rozwodzie z księciem Erykiem, była księżna jest zwyczajną obywatelką duńską i emigracja do Szwajcarii nie uwalnia jej od płacenia podatków.

Pani Francois replikuje na to groźbę: jeśli nie dojdzie do ugody, to sprzeda swoje posiadłości w Danii i przeniesie się na stałe do Szwajcarii. Podobno władze szwajcarskie gotowe są zadowolić się 100 tys. fr. rocznie i nadać za tę cenę byłej księżnej obywatelstwo szwajcarskie.

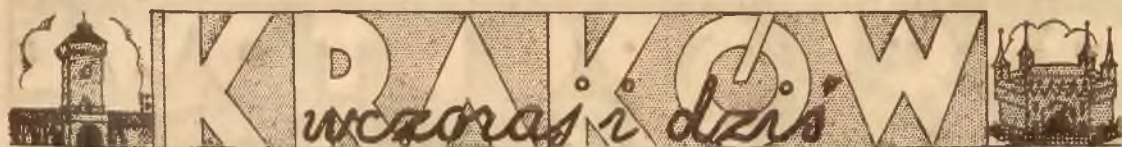
Taką prezaiczną wojną podatkową skończył się romans księcia Eryka z „królowną“ amerykańską...

Straszny wypadek podczas wyścigów samochodowych

Samochód wpadł w tłum i zabił cztery osoby

Rzym 16. 8. PAT. Podczas wyścigów samochodowych w Bescana jeden z zawodników Ermini stracił panowanie nad swym samochodem, który zarzucił, wpadając w

tłum, przyglądający się zawodom. Jedną osobą została zabita na miejscu, trzy kobiety ciężko ranne przewieziono do szpitala, gdzie nie odzyskawszy przytomności zmarły.

Echa niedzielnej burzy

Cwałtowna burza połączona z gradobiciem i silną ulewą oraz wichurą, jaka przeszła wczoraj po południu nad powiatami krakowskim i wadowickim, wyrządziła b. znaczne szkody w drzewostanie, w ogrodach owocowych i w nie zebranych jeszcze plonach rolnych. W wielu miejscach wichura pozrywała połączenia telegraficzne, zatarasowując szosy zwalonymi słupami i powalonymi drzewami, skutkiem czego na wielu odcinkach chwilowo nastąpiła przerwa w komunikacji kolejowej. W strumykach i potokach podniosł się b. znacznie stan wody, która w godzinach wieczornych wolno spłynęła do rzek. Burza, jaka szalała również nad Kalwarią Zebrzydowską, dała się b. dotkliwie odczuć wielotysięcznym rzeszom pątników, biorących udział w końcowych uroczystościach wczorajszego odpustu.

W ciągu ubiegłej nocy stan wód w wezbranych potokach górskich, oraz w samej Wiśle znacznie opadł. Poziom wód wyższy jest od normalnego, jednakowoż daleki jeszcze

od stanu alarmowego. Władze nadzoru wodnego uznały też za zbędne ogłoszenie stanu pogotowia przeciwpowodziowego.

Na terenie miasta burza niedzielna wyrządziła najdotkliwsze straty w sieci telefonicznej, na której stwierdzono blisko 200 uszkodzeń. Ponadto poważnie ucierpiały sady podkrakowskie, gdzie ulewny deszcz połączony z wichurą stracił większość owoców z drzew.

Dalsza sytuacja na Wiśle i potokach górskich, uzależniona jest od czasu trwania dalszych opadów atmosferycznych

Oliara burzy

W czasie niedzielnej burzy przewrócił się parkan przy realności na Rydlówce Nr. 20 i przyniósł przechodzącego tą ulicą 12-letniego Mieczysława Kulika, zamieszkałego w sąsiednim domu Nr. 22. Chłopiec doznał potłuczenia lewej nogi i obrażeń na całym ciele. Wezwane Pogotowie Ratunkowe przewiozło ofiarę wypadku do szpitala św. Łazarza.

Nagły zgon w hotelu

W hotelu Francuskim zmarł wczoraj nagle o godz. 20 wieczorem, Warszawianin 65-letni Jakub Czesław Nowakowski, zamieszkały w Warszawie przy ul. Matejki 78. Zarząd hotelu wezwał na miejsce lekarza, który stwierdził zgon na udar serca. Zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej.

Jak zdobyć garderobę!

Policja zatrzymała 48-letnią Marię Skórczyńską, zamieszkałą przy ul. Urzędniczej 36, stojącą pod zarzutem kradzieży garderoby, wartości 300 złotych.

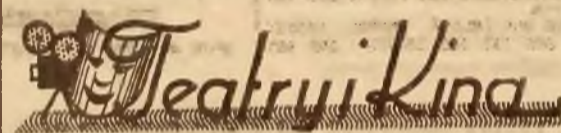
Nieuczciwa służąca

P. Izidor Nacht, zamieszkały przy ul. Dietla 75 doniósł do policji, że jego służąca Janina Sumar uciekła ze służby skradłszy mu srebrną pierścionicę i złote wieczne pióro wartości około 230 złotych. Policja wdrożyła poszukiwania za nieuczciwą służącą.

Za długo siedział w areszcie

Do gospodarza 42-letniego Stefana Długosza — zamieszkałego w Kłaju (pow. Bochnia) przybył w dniu 30 czerwca br. komornik, celem zajęcia konia za nieuiszczony dług. Długosz stawiał komornikowi zaciętkły opór, a nawet targnął się na niego, usiłując przemocą wyprzeć go ze stajni. Zajęcie zlik

widowała policja. Krewkiego wieśniaka osadzono w areszcie, gdzie przebywał do czasu rozprawy sądowniej, która odbyła się w dniu dzisiejszym przed sądem okręgowym. Długosza skazano na 2 tygodnie aresztu, z zaliczeniem aresztu siedzącego. — Wobec tego, że przebywał on w zamknięciu do procesu przez znacznie dłuższy okres, niż opieka wymierzona mu kara, wypuszczono go niezwłocznie po rozprawie na wolność.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Nieczynny.

TEATR ŻYDOWSKI (Bocheńska 7)

„Josie Kalb“ (zespół Morisa Szwarca)

REPERTUAR KINO I TEATRÓW

ADRIA: „Tajemniczy strzał“. Buck Jones Suzy (Jean Harlow).

APOLLO: „Postrach Opery“ (Borys Karloff, Warner Oland).

ATLANTIC: „Melodia zakochanych serc“ (Gustaw Fröhlich) i „Nie całuj w kinie“ (Frank Lederer).

BAGATELA: „Tak się kończy miłość“ (Paula Wesely) „W królestwie zabawek“ i dodatki.

PROMIEN: „Jej pierwsza miłość“ (Loretta Young), „Detektyw“ (Geppo David, Helena Garfield).

STELLA: Cyrk Marmunsa (Walace Beery) i „Srebrne ostrogi“ (Buck Jones).

SZTUKA: „Barkarola“ (Gustaw Fröhlich, Lida Bsarowa).

UCIECHA: „Wielka miłość Beethovena“ (Harry Baur).

WANDA: „Ben Hur“ (Roman Novaro).

„PROMIENIE ŚMIERCI“ WYNALEZIONE!

Krótką depesza z Londynu doniosła przed paru dniami o sensacyjnym wynalazku, dokonanym przez znanego uczonego angielskiego prof. Anthony. Odkrył on podobno wreszcie „promienie śmierci“, o których tyle mówiono i pisano w ciągu ostatniego dziesięciolecia.

Niezliczone doniesienia o „promieniach śmierci“ dotychczas stałe okazywały się wymysłem. Pisania angielskie, które poświęcają wiele miejsca wynalazkowi prof. Anthony, opisując go szczegółowo, przekonują czytelnika, aby tym razem odniósł się z całą powagą do „promieni śmierci“ prof. Anthony.

Uczony, który pracował w zupełnie innej dziedzinie, przypadkowo stwierdził, że wszelka materia chemiczna i wszelki gaz posiada własną falę i że każdą taką falę można trans-

mitować przez powietrze. Przy pomocy fal radiowych można kierować fale substancji chemicznych, w tej liczbie i gazów trujących, w określonym kierunku i na określoną odległość, regulując je, jak pocisk armatni.

Aparat prof. Anthony potrafi

przesyłać drogą powietrzną truciznę, która momentalnie zabija wszelką żywą istotę w strefie działania fal.

Aparat ten jest stosunkowo niewielkich rozmiarów. Można go przewozić na samochodzie ciężarowym lub samolotem. Aparat ten potrafi zatrzymać i zniszczyć samolot podczas lotu. Wysyłanie fal elektrycznych zatrzymuje działanie wszelkich instalacji elektrycznych na znacznej przestrzeni.

od naszych
KORRESPONDENTÓW

KRONIKA TARNOWSKA

ŚWIĘTO „CUDU NAD WISŁĄ“ W TARNOWIE

Święto „Cudu nad Wisłą“ Tarnów obchodził bardzo uroczysto w dniach 14 i 15 bm. W sobotę 14 bm. o godz. 19 odbyła się zbiórka członków Zw. b. Ochotników A. P. przed płytą Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieniec, odegrano hymn państwowy i wygłoszono przemówienie okolicznościowe, zaś w niedzielę 15 bm. o godz. 10 odbyły się nabożeństwa w Katedrze i Nowej Synagodze. W Nowej Synagodze modły odprawił kantor Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyryg. Künstlera, a przemówienie okolicznościowe wygłosił rabin Mojżesz Kirschenbaum (mł.). Na ażeńczenie, chór synagogałny odśpiewał hymn państwowy i Hatikwę. Po nabożeństwach odbyła się defilada Wojska, P. W., Związku b. Ochotników A. P. i Organizacji. Defiladę odebrali p. starosta Syska i ppulk. Kwajniński. W południe odbyła się akademie w kinie „Marzenie“

ZJAZD CHŁOPSKI. W niedzielę 15 bm. odbył się w Tarnowie zjazd chłopów powiatu tarnowskiego przy udziale około 1200 uczestników. Po nabożeństwie w kościele Bernardynów uformował się pochód z licznymi sztandarami, który wyruszył z placu św. Ducha poprzez ulicę Focha, Krakowską udał się na Wałową, gdzie złożono wieniec na płyce Nieznanego Żołnierza, poczem pochód powrócił na plac św. Ducha, gdzie odbył się wiec Zagaił i przemówienie n. t. Święta Czynu chłopskiego wygłosił p. Witek ze Śmigna.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Do szpitala Powstanieckiego w Tarnowie przywieziono 22-letniego Józefa Machnę, który w czasie pracy w browarze ks. Sanguszkii uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, doznając uszkodzenia głowy.

Doświadczenia, przeprowadzone przez prof. Anthony, dowiodły, że

nie można przeszkodzić działaniu wysyłanych przez niego fal.

Przenikają one przez najgrubsze pancerze tankowe, przez podziemne umocnienia i ściany betonowe.

Podczas ostatnich manewrów lotniczych nad Londynem wypróbowany został aparat prof. Anthony w obecności ekspertów i przedstawicieli rządu.

Sześć samolotów bombowych czekało na lotnisku w południowej części stolicy na rozkaz wzniesienia się w powietrze. Prof. Anthony ze swym aparatem znajdował się w odległości 5 km. od lotniska. Rezerwuary samolotów były napełnione benzyną. Benzyna ta była uprzednio starannie sprawdzona i przewieziona w zapieczętowanych balonach na lotnisko. Zapasy bezustannie znajdowały się pod strażą patroli wojskowych.

Kiedy dano sygnał do odlotu, prof. Anthony puścił w ruch swój aparat, który nadawał fale tlenu i wodoru w proporcji, tworząc wodę.

Ani jeden samolot nie mógł wznieść się nad ziemię.

Kiedy zbadano rezerwuary samolotów, okazało się, że do benzyny domieszana jest woda. Jak wiadomo, motory benzynowe nie mogą pracować, jeśli w paliwie znajduje się choćby niewielka ilość wody.

Wedle słów prof. Anthony pracował on nad swymi „promieniami śmierci“ w ciągu 10 lat. Nie obawia się on zdradzić swej tajemnicy. Skonstruowany przez niego aparat posiada własności, które

stawiają Anglię w uprzywilejowanej sytuacji, nawet jeśli tego rodzaju aparaty będą sporządzane w innych krajach.

Obecnie należy jedynie wyczekać, czy wynalazek prof. Anthony nie podzieli losu tak wielu wynajdywanych rzekomo dotychczas „promieni śmierci“.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Michalak i Targoński biją kolarzy niemieckich w Łodzi

W niedzielę odbył się w Łodzi 3-godzinny wyścig amerykański parami. W zawodach startowały trzy niemieckie pary olimpijskie: Ihbe — Karsch, Aymans — Shorn i Hasselberg — Horn, dalej pary warszawskie Michalak — Targoński, Starzyński — Popończyk, Kapiak — Moczulski, Włodarczyk — Stahl oraz pary warszawsko-łódzkie: Ignaczak — Hofsznajder, Matczak — Osmulski, wreszcie dwie pary łódzkie Szmidt—Wojcik i Klaus—Kołodziejski.

W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła para Micha-

lak—Targoński mając 8 pkt. czas 3 godz. 32 sek. Para ta przejechała 119 km i 600 m. Drugie miejsce zajęła para niemiecka Schorn—Aymans o okrążenie w tyle za zwycięzcami. Na trzecim miejscu znalazła się para warszawsko-łódzka Ignaczak — Hofsznajder, a na 4-yj para warszawska Starzyński—Popończyk.

Pozostałe dwie pary niemieckie nie ukończyły wyścigu.

Zawody odbyły się na torze w Helenowie, gromadząc 4000 widzów.

7:21,6, 4) Westhoff (Niemcy) 7:32,5.

Dwójki ze sternikiem: 1) Niemcy 7:39,4, 2) Włochy 7:43,2, 3) Polska 7:51,5, 4) Francja 7:57,2.

Dwójki bez sternika: 1) Włochy 7:18,5, 2) Dania 7:28,8, 3) Szwajcaria 7:36.

Dwójki podwójne: 1) Niemcy 6:45,3, 2) Węgry 6:49,6, 3) Włochy 6:55,3, 4) Szwajcaria 7:00,9.

Czwórki ze sternikiem: 1) Niemcy 6:43,7, 2) Holandia 6:44, 3) Włochy 6:47,3 4) Dania 6:57.

Czwórki bez sternika: 1) Niemcy 6:31,7, 2) Szwajcaria 6:36,8, 3) Węgry 6:45,3, 4) Holandia 6:47,5.

Ósemki: 1) Włochy 6:005, 2) Niemcy 6:01,5, 3) Dania 6:06,4, 4) Węgry 6:13,4.

W punktacji ogólnej zwyciężyli Niemcy przed Włochami i Szwajcarią.

Porażka Hebda i Tłoczyńskiego

W niedzielę zakończył się w Sopotach międzynarodowy turniej tenisowy o mistrzostwo wschodu. Z Polaków Hebda i Tłoczyński doszli do półfinału. W półfinałach Hebda trafił na Henkla i przegrał 3:6, 5:7, w drugim półfinale Tłoczyński wyeliminował świetnego tenisistę jugosłowiańskiego Kukuljevica 5:7, 7:5, 7:5. W finale Henkel wygrał z Tłoczyńskim 5:7, 6:2, 8:6, 6:4, zdobywając po raz trzeci z rzędu puchar wschodu.

W grze pojedynczej pań mistrzostwo przyznano Gdańszczance Reuther — Hamer. Walczyła ona w finale z Austriaczką Wolff.

W grze podwójnej panów finał rozegrały pary Hebda — Tłoczyński z parą jugosłowiańsko-niemiecką Kukuljevic — Lund. Z powodu deszczu gra została przerwana od razu w pierwszym secie i zakończona zostanie dopiero w poniedziałek.

Kłeska lekkoatletów niemieckich w Londynie

W Londynie rozegrany został międzypaństwowy mecz lekkoatletyczny Anglia—Niemcy, zakończony niespodziewanym zwycięstwem drużyny angielskiej w stosunku 69:67 pkt.

LIGOWY ZESPÓŁ LKS WYGRYWA W PABIANICACH.

W Pabianicach ligowy zespół LKS rozegrał mecz z miejscowym Sokołem bijąc go 4:0 (0:0).

PORAŻKA CRACOVII W NOWEJ WSI

W Nowej Wsi na Śląsku gościła ligowa Cracovia, która rozegrała mecz z miejscowym Wawelem. Spotkanie zakończyło się przykrą porażką Cracovii 2:4 (0:3).

W Katowicach Śląsk przegrał z Dębem 0:3 (0:1)

NOWY REKORD ŚWIATA

Cieżkoatleta Arnold Luhaar ustanowił w Tallinie nowy rekord świata w wyrzucaniu ciężaru o burząc wynikiem 107,9 kg. Rekord ustanowiony został w kategorii wagi ciężkiej. Poprzedni rekord światowy należał do Egipcjanina Nos Eir i wynosił 167 kg.

O PUCHAR REGENTA HORTHY W PILCE WODNEJ

W Budapeszcie rozpoczął się międzynarodowy turniej piłki wodnej o puchar regenta Horthy.

W pierwszym dniu padły wyniki, Belgia—Austria 3:3 (2:2), Niemcy—Francja 3:1 (2:1) Węgry — Holandia 8:0 (2:0), Holandia—Austria 3:1 (2:1) — Węgry—Niemcy 3:1 (1:0) Belgia—Francja 3:2 (2:1).

Z całego świata

Znany biegacz fiński, Salminen, mistrz olimpijski na 10 klm. w Berlinie i „autor“ nowego rekordu świata na tym dystansie, w życiu prywatnym jest zawodowym wojskowym.

Jeszcze w r. 1935 był on zaledwie sierżantem. Po igrzyskach olimpijskich otrzymał nominację na porucznika, a w tych dniach — na kapitana.

Słynny tenisista amerykański, Sidney Wood, po dwuletniej abstynencji od czynnego życia sportowego, ponownie przystąpił do intensywnego treningu tenisowego i jeszcze w b. sezonie zamierza startować w turniejach.

Na decyzję Wooda wpłynął fakt zdobycia przez St. Zjednoczone pucharu Davisa. Amerykański Zw. Tenisowy uznał, że dla obrony pucharu w roku przyszłym, musi mieć w dyspozycji drugiego zawodnika klasy równej Budge'owi, a takim może być tylko Wood.

Japoński Zw. Narciarski opracował już definitywnie swoje plany na nadchodzący sezon zimowy. Związek zamierza wysłać do Europy liczną ekspedycję narciarską w składzie dwudziestu kilku zawodników, którzy mają startować na zawodach w Skandynawii i Europie środkowej.

W roku przyszłym zamierza Japonia zaprosić do siebie szereg czołowych narciarzy europejskich, zarówno zawodników jak i trenerów.

Paryskie koła sportowe zamierzają wprowadzić totalizator na piłkarskie mistrzostwa Francji. Zachętą po temu były pomyślne rezultaty finansowe totalizatorów piłkarskich w Anglii i Szwecji.

Totalizator wprowadzony ma być przez grupę prywatnych kapitalistów, kontrolowanych przez władze rządowe.

Zwycięstwo waterpolistów Hakoahu bielskiego

W Bielsku rozegrany został w niedzielę mecz w waterpolo o mistrzostwo Polski pomiędzy miejscowym Hakoahem i KSZO z Ostrowca. Zwyciężyli Bielszczanie w stosunku 3:0 (1:0).

Zwycięstwo Tarnovii nad Makkabi

W Tarnowie odbyły się zawody piłkarskie o puchar sympatyków „Tarnovii” między „Tarnovią” a „Makkabi”, zakończone zwycięstwem Tarnovii 3:1 (1:1).

Pływacy krakowscy w Zakopanem

Międzymiastowe zawody pływackie Kraków—Zakopane, urządzone w niedzielę przez S. N. „Wisła” w basenie w Jaszczurówce zakończyły się, jak było do przewidzenia, zwycięstwem Krakowa, który zdobył we wszystkich konkurencjach pierwsze miejsce.

Wyniki techniczne:

100 m. styl dowolny: 1) Zguda (Kraków) 1:09 min., 2) Trościński (K) 1:15.

100 m. styl klas.: 1) Swistun (K) 1:25, 2) Galryś (Z) 1:31.

50 m. styl grzbietowy: 1) Szelest (K) 40 sek., 2) Rachniewski (K) 42 sek.

Sztafeta 3x50 m. styl dowolny 1) Kraków (Szelest, Rachniewski, Gryglewski) 1:52 min., 2) Kraków 2., 3) Zakopane.

Na zakończenie zawodów odbył się mecz piłki wodnej między drużynami Kraków 1, a drużyną kombinowaną Krakowa i Zakopanego, który zakończył się wynikiem remisowym 1:1.

Piłka nożna w Zakopanem

Rozegrano w Zakopanem towarzyski mecz piłkarski między klubem strzeleckim „Wysokie Tatry” a reprezentacją PPW. z Krakowa, zakończony zwycięstwem pierwszych w stosunku 5:1 (2:1).

Kłeska reprezentacji Warszawy w Gdańsku

W niedzielę rozegrany został w Gdańsku międzymiastowy mecz piłkarski Warszawa — Gdańsk, zakończony kompromitującą klęską Warszawy w stosunku 0:4 (0:1).

Warszawa grała bardzo słabo. Mając niewątpliwą przewagę w polu, nie umiała tej przewagi uwidocznić cyfrowo.

Nieznaczne zwycięstwo węgierskich piłkarzy we Lwowie

W niedzielę drużyna węgierska Bocskay rozegrała we Lwowie mecz z miejscową Ukrainą, wygrywając nieznacznie 4:3 (3:1)

Nowi mistrzowie Europy w wioślarstwie

W niedzielę zakończyły się w Amsterdamie zawody wioślarzskie o mistrzostwo Europy. Finały rozegrane zostały w niepomyślnych warunkach atmosferycznych w czasie deszczu przy silnym wietrze. Fatalne warunki atmosferyczne spowodowały, że trybuny były prawie puste. Wyniki finałów przedstawiają się następująco:

Jedynki: 1) Studała (Szwajcaria) 7:14,4, 2) Hasenoerl (Austria) 7:18,7, 3) Verey (Polska)